

משרד החינוך
המנהל לחינוך טכנולוגי
הפיקוח על מגמת ניהול עסקי

תכנית לימודים

חשבות שכר

שם
התכנית :

חשבונאות וחשבי שכר

מקצוע :

י"ג

כיתה :

מהדורת תשע"ח

עדכון לשנה"ל תשפ"ז

משרד החינוך
© כל הזכויות שמורות

תוכן העניינים

3.....	התפיסה הרעיונית.....
4.....	מטרות התוכנית.....
5.....	דרכי הוראה מומלצות.....
5.....	פרקי הלימוד.....
6.....	פירוט נושאי הלימוד.....
11.....	מושגים מרכזיים.....
14.....	טבלה מרכזת לכללי מס הכנסה.....
17.....	ביבליוגרפיה מומלצת.....

חשבות שכר

התפיסה הרעיונית

תכנית לימודים זו מעניקה תשתיות ידע עמוקות וכלים מעשיים בעולם חשבות השכר, במטרה להכשיר את הלומד לביצוע מיטבי של התפקיד בארגון מורכב ומודרני.

חשב השכר משמש כגורם מקצועי מרכזי המוביל את ניהול ההון האנושי והפיננסי בארגון. משכך, הלימודים בתוכנית מבוססים על פיתוח חשיבה אנליטית, שקילה ביקורתית, ויכולת פתרון בעיות מורכבות, תוך שילוב אינטגרטיבי בין ארבעת תחומי הליבה:

דיני מיסוי (מס הכנסה) : שליטה מעמיקה במנגנוני המיסוי, נקודות הזיכוי, זקיפות השווי ושינויי החקיקה התכופים.

דיני עבודה וחקיקת מגן : הבנת זכויות וחובות מעסיק-עובד, חישובי שכר יסוד ונלווים, וניהול נכון של סיום יחסי עבודה.

ביטוח לאומי ומס בריאות : תפעול מנגנוני הדיווח, הגמלאות ותיאומי דמי הביטוח במגוון צורות העסקה.

המשק הפנסיוני : הכרת צווי ההרחבה, קופות הגמל, קרנות השתלמות וחיסכון פנסיוני, לצד מיצוי הטבות המס לעובדים ולמעסיקים.

מטרות התוכנית

תכנית הלימודים נועדה להקנות ללומד ידע, מיומנויות וכלים מעשיים הנדרשים לביצוע מקצועי של תפקיד חשב שכר, תוך השגת המטרות הבאות:

1. שליטה בדיני מיסוי וחשובי שכר

- יישום כללי מס הכנסה החלים על יחידים, בדגש על זכאות לנקודות זיכוי, הטבות מס, ניכויים ופטורים.
- חישוב מדויק של שווי הטבות מעסיק.
- ביצוע תיאומי מס, פריסות הכנסה, וטיפול באירועי פרישה ומענקים לפי תקנות המס וטופס 161 החדש.

2. תפעול מנגנוני ביטוח לאומי ומס בריאות

- ניתוח חובת ניכוי דמי ביטוח לאומי ומס בריאות לשכירים ושאינם שכירים.
- ביצוע תיאומי דמי ביטוח, טיפול ברכיבי שכר נלווים, פריסות שכר וזכאויות לגמלאות (מילואים, אמהות, נפגעי עבודה).

3. ניהול הביטוח הפנסיוני וקופות הגמל

- ניתוח מבנה השוק הפנסיוני בישראל והבנת הקשר בין מיסוי קופות גמל, קרנות השתלמות וביטוח פנסיוני.
- יישום הוראות חוק פנסיה חובה (צו הרחבה), חוק הפיקוח (זכויות בחירת קופה לפי סעיף 20) וכללי משיכות כספים.

4. מיומנות מעשית ועדכניות מקצועית

- תפעול תוכנות שכר מתקדמות, הפקת תלושי שכר ועיבודם בהתאם לרכיבי השכר השונים.
- עריכה ומילוי של טפסי חובה (101, 102, 106, 116ג, 161).
- פיתוח יכולת עצמאית למעקב, הבנה ויישום של שינויי חקיקה ופסיקה תכופים בתחומי המיסוי והשכר.

דרכי הוראה מומלצות

הוראת המקצוע מבוססת על מודל משולב המחבר בין תשתית עיונית-משפטית לבין תרגול מעשי.

1. הוראה עיונית ופרונטלית

- הקניית עקרונות היסוד בפקודת מס הכנסה, בחוק ביטוח לאומי ובדיני פנסיה ועבודה.
- ניתוח סעיפי חוק, תקנות, חוזרי רשות המיסים ופסקי דין מרכזיים.

2. תרגול אנליטי וניתוח מקרי בוחן (Case Studies)

- פתרון תרגילים מורכבים בחישובי מס, תיאומי מס, זקיפת שווי הטבות וחישובי פרישה (טופס 161).
- ניתוח אירועי שכר מציאותיים בעלי משתנים מרובים (לדוגמה: עובד במשרה חלקית בשילוב מילואים, ימי מחלה ורכב צמוד).

3. מעבדה מעשית ותפעול תוכנת שכר

- תרגול יישומי במעבדת מחשבים תוך שימוש בתוכנת שכר מקובלת בשוק העבודה.
- סימולציית הקמת כרטיסי עובד (טופס 101), הזנת רכיבי שכר, ביצוע תיאומי שכר והפקת תלושים.
- תפעול והפקת דוחות דיווח תקופתיים לרשויות (טפסי 102, 106, ודיווח מקוון של טופס 161).
- ביצוע ביקורת איכות ובקרה על תלושי שכר מונפקים לאיתור טעויות ותיקונם.

פרקי הלימוד

פרקי הלימוד	שעות
1 מיסוי השכיר – פקודת מס הכנסה	64
2 ביטוח לאומי ומס בריאות	28
3 ביטוח פנסיוני	16
סה"כ	108

פירוט נושאי הלימוד

שעות מומלצות	נושאי הלמוד	פרק	
64	<u>מס הכנסה</u>	-	1
	מבוא למסים	-	1.1
	שיטת החיוב במס ליחיד	1.1.1	
	הגדרות - סעיף 1	1.1.2	
	מבנה חישוב ההכנסה ליחיד	1.1.3	
	חובת דיווח לשכירים - סעיף 131	1.1.4	
	חישוב מדרגות המס - הכנסה מיגיעה אישית - סעיפים 121 ו- 121ב לפקודה	1.1.5	
	החזרי מס - סעיף 160 לפקודת מס הכנסה	1.1.6	
	תיאומי מס	1.1.7	
	אופן חישוב שיעור ניכוי המס אצל המעסיק המשני - חישוב חודשי	1.1.7.1	
	חישוב מס לתשלום בהתאם לאישור תיאום מס שנתי למעסיק המשני	1.1.7.2	
	פריסת הכנסות סעיף 8(ג) לפקודה	1.1.8	
	חיוב במס בגין הכנסת עבודה – סעיף 2(2) לפקודה	-	1.2
	רכיבי שכר חייבים במס, טובות הנאה וקצובות	1.2.1	
	תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות מסוימות), התשל"ב - 1972 בדגש על הוצאות חו"ל, הוצאות ישראל, מתנות, ביגוד, דמי חבר וטלפון	1.2.2	
	תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב), התשמ"ז - 1987	1.2.3	
	תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברדיו טלפון נייד), התשס"ב - 2002	1.2.4	
	שווי ריבית, חיוב במס בגין הלוואת מעביד – סעיף 3(ט) לפקודה	1.2.5	
	סעיף 9(5) לפקודה – פטור ממס לנכה/עיוור	-	1.3
	הכנסה מיגיעה אישית והכנסה שאינה מיגיעה אישית – סעיף 1	1.3.1	
	חישוב ההכנסה הפטורה והחייבת במס	1.3.2	

פרק		נושאי הלמוד
1.4	-	נקודות זיכוי
	1.4.1	סעיף 33א לפקודה - נקודות זיכוי
	1.4.2	סעיפים 34 ועד 40א לפקודה - תושב, נסיעות, אישה, בן זוג, בן זוג עובד, נקודות זיכוי להורה במשפחה חד הורית ולהורה במשפחה שבה ילד להורה אחד, גרוש שנישא אישה אחרת
	1.4.3	סעיף 66(ג) לפקודה – נקודות זיכוי בחישוב נפרד
	1.4.4	סעיף 35 לפקודה - עולה חדש
	1.4.5	סעיף 39א לפקודה - חייל משוחרר
	1.4.6	סעיף 40ב לפקודה - נער
	1.4.7	סעיפים 40ג עד 40ה לפקודה - מסיימי תואר ולימודי מקצוע
	1.4.8	סעיף 45 לפקודה - ילד נטול יכולת
	1.4.9	סעיף 39 ב לפקודת מס הכנסה - נקודות זיכוי בעד שירות מילואים כלוחם
1.4 א	-	זיכויים אישיים
	1.4.1 א	סעיף 10 לפקודה - זיכוי בגין עבודה במשמרות
	1.4.2 א	סעיף 11 לפקודה - הטבות מס בישובים
	1.4.3 א	סעיף 45 לפקודה - זיכוי בגין החזקת קרוב במוסד
	1.4.4 א	סעיף 46 לפקודה - זיכוי בגין תרומות
1.5		ההכנסה החייבת
	1.5.1	משמעות ניכוי והשפעתו על ההכנסה החייבת
	1.5.2	משמעות זיכוי והשפעתו על המס המחושב
	1.5.3	הבחנה בין ניכוי לזיכוי
1.6	-	ניכוי וזיכוי בגין הפקדות לקופ"ג:
	1.6.1	הגדרת קופ"ג עמית עצמאי ועמית שכיר
	1.6.2	סעיף 47 לפקודה - ניכוי בגין הפקדה כעמית עצמאי
	1.6.3	סעיף 45א לפקודה - זיכוי בגין הפקדות לקופ"ג כעמית שכיר בלבד
	1.6.4	הבחנה בין עמית מוטב לבין מי שאינו עמית מוטב

	פטור ממס למענקי פרישה - סעיף 9(א7) לפקודה	-	1.7
	הגדרת מענק פרישה, מהם הרכיבים שנחשבים למענק פרישה	1.7.1	
	חישוב הפטור על מענק פרישה וסמכות המנהל	1.7.2	
	חיוב במס בגין החלק החייב במס ופריסת המענק בהתאם להוראות סעיף 8(ג)(3) וחוזר מס הכנסה 2/2022 בנושא: פריסת הכנסות	1.7.3	
	רצף זכויות לפיצויים ולקצבה	1.7.4	
	פטור ממס לקצבה מזכה – סעיף 9א לפקודה:	-	1.8
	קצבה מזכה - הזכאות ואופן חישוב הפטור	1.8.1	
	נוסחת הקיזוז - תיקון 190 לפקודה	1.8.2	
	חיוב שווי בגין הפקדות לקופ"ג ואובדן כושר עבודה	-	1.9
	חיוב שווי בגין קרן השתלמות – סעיף 3(ה) לפקודה	1.9.1	
	חיוב שווי בגין הפקדה לפנסיה – סעיף 3(ה3) לפקודה	1.9.2	
	הוצאה בגין אובדן כושר עבודה – סעיף 32(14) לפקודה	1.9.3	
	חיוב שווי בגין הפקדה לרכיב הפיצויים – סעיף 3(ה3)(א1) לפקודה	1.9.4	
	טפסים		1.10
	טופס 101	1.10.1	
	טופס 102	1.10.2	
	טופס 106	1.10.3	
	טופס 161 החדש והנחיות שניתנו למעסיקים למילוי הטופס	1.10.4	
	טופס 116ג	1.10.5	
	הוראת השעה "חוק עידוד עלייה לישראל וחזרה אליה" - פטור לעולה		1.11

28	ביטוח לאומי ומס בריאות		2
	דמי ביטוח כללי:		2.1
	הגדרות	2.1.1	
	חיוב דמי ביטוח לשכירים	2.1.2	
	חיוב דמי ביטוח למי שאינו שכיר	2.1.3	
	ביטוח לאומי למי שאינו שכיר ואינו עצמאי	2.1.4	
	חישובי ביטוח לאומי ומס בריאות		2.2
	תיאום דמי ביטוח – מעסיק עיקרי ומשני	2.2.1	
	חובת מילוי טופס 102	2.2.2	
	קבלת תשלומים נוספים, הפרשי שכר ופריסת שכר	2.2.3	
	חובים בגין מקרים שונים:		2.3
	חופשה ללא תשלום	2.3.1	
	חיוב בגין פנסיה מוקדמת	2.3.2	
	הגדרות גיל פרישה וגיל זכאות ומבוטחים שכירים אחרים	2.3.3	
	הכנסות חייבות ופטורות	2.3.4	
	גמלאות ביטוח לאומי		2.4
	תשלום בגין מילואים	2.4.1	
	נפגעי עבודה	2.4.2	
	ביטוח אמהות (לרבות שמירת הריון)	2.4.3	
	ביטוח אבטלה	2.4.4	
	ביטוח זקנה ושאיירים	2.4.5	
	הכרת טופסי ביטוח לאומי		2.5
	עדכון פסקי דין		2.6

16	ביטוח פנסיוני		3
	הפקדות עובד ומעביד לקופ"ג וקרנות השתלמות		3.1
	שיעורי הפקדות עובד ומעביד לקופ"ג וקרנות השתלמות	3.1.1	
	משיכת תשלומי מעביד מקרן השתלמות – סעיף 9 (16א) לפקודת מס הכנסה	3.1.2	
	משיכה שלא כדין מקופת גמל - סעיף 87	3.1.3	
	תקנות מס הכנסה (כללים לאשור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964		3.2
	תקנות מס הכנסה (כללים לאשור וניהול קופות גמל) - תקנה 19, 19א ו 20	3.2.1	
	כללים למשיכות כספים מקופ"ג לתגמולים כשכיר – תקנה 34	3.2.2	
	חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התש"ה - 2005		3.3
	הגדרות - סעיף 1	3.3.1	
	בחירת קופ"ג - סעיף 20	3.3.2	
	משיכה והעברה של כספים מקופת גמל – סעיף 23	3.3.3	
	צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק - חוק פנסיה חובה		3.4
108	סה"כ שעות		

מושגים מרכזיים

מס"ד	המושג	הסבר
1	תושב ישראל	מי שמרכז חייו בישראל. סעיף 1 לפקודה מגדיר מרכז חיים ב-2 מבחנים: מבחן כמותי – מספר ימי שהות בארץ מבחן איכותי – בדיקת מקום ביתו הקבוע, מקום עסקיו, אינטרסים כלכליים וכו'.
2	מיסוי פרסונאלי	שיטת מיסוי מה-1.01.03 המחייבת במס הכנסתו של תושב ישראל בארץ ובכל מקום בעולם.
3	החזר מס	מצב שבו שולם מס ביתר במהלך השנה על ידי ניכוי במקור או מקדמות. סעיף 160 קובע ששכיר יכול להגיש בקשה להחזר מס עד 6 שנים אחורה.
4	הכנסה	סך הכנסתו של אדם מכל המקורות השונים המנויים בפקודת מס הכנסה.
5	הכנסה חייבת	הכנסה לאחר הקיזוזים, הניכויים והפטורים שהותרו ממנה לפי כל דין. זו ההכנסה שעליה מבוצע חישוב המס.
6	מס פרוגרסיבי	שיעור המס הולך וגדל עם הגידול בהכנסה. שיטה זו נהוגה לגבי יחידים בישראל.
7	מס שולי	שיעור המס שיחיד משלם בגין השקל האחרון שהוא מרוויח
8	ניכוי	הקטנה של ההכנסה.
9	זיכוי	הקטנה של המס המחושב.
10	הכנסת עבודה	הכנסה ממשכורת המחויבת לפי סעיף 2(2) לפקודה.
11	שווי למס	תוספת להכנסה שאינה מתקבלת בכסף ויש לאמוד את שוויה על מנת לחייבה במס. לדוגמה - שווי ריבית, שווי מתנות.
12	גילום	תוספת להכנסה כדי שרכיב במשכורת ישולם נטו.
13	הוצאות השתלמות המוכרות לעובד	הוצאות שמטרתן "שמירה על הקיים" ושאינן יוצרות "יתרון מתמיד". בגין הוצאות אלה העובד אינו מחויב במס

מס"ד	המושג	הסבר
14	יגיעה אישית	הכנסה שיחיד יגע באופן אישי לשם השגתה. בקבוצה זו נכללים בין היתר, הכנסות ממשכורת, מעסק ומשלח יד, קצבאות, מענק פרישה חייב
15	חישוב מאוחד	שיטת חיוב במס הרואה בתא המשפחתי גוף אחד ומחשבת את ההכנסות יחד.
16	חישוב נפרד	שיטת חיוב במס המחשבת לכל בן זוג את חישוב המס ללא קשר להכנסות בן זוגו.
17	קופת גמל	מכשיר חסכון לטווח ארוך. הפקדה למכשיר זה מעניקה הטבות במס בצורה של ניכוי וזיכוי.
18	מסלול קצבה	מסלול חסכון לטווח ארוך שבסופו מתקבלים תשלומי פנסיה חודשיים.
19	עמית מוטב	עמית המפקיד לקצבה סכום מיינימום נדרש כדי לקבל הטבות מס מוגדלות.
20	עמית עצמאי	עמית המפקיד כספים לקופ"ג באופן עצמאי.
21	עמית שכיר	עמית המפקיד כספים לקופ"ג במקביל להפקדות המעביד.
22	מענק פרישה	מענק המשולם בסיום יחסי עובד מעביד אגב הפרישה כדוגמת פדיון ימי מחלה, הודעה מוקדמת ומענק הסתגלות וכולל מרכיב פיצויים.
23	רצף זכויות לפיצויים	יצירת רצף בין מעבידים שונים ודחיית אירוע המס לפרישה מהמעסיק הבא
24	רצף זכויות לקצבה	השארת כספי פיצויים בקופת גמל לקצבה כדי ליהנות בעתיד מתשלום קצבה.
25	פריסת פיצויים	חלוקת החלק החייב במס של מענק הפרישה על פני מספר שנים כדי ליהנות מתשלום מס נמוך יותר.
26	גיל פרישה	נכון לשנת 2023 67 לגבר ו-62-65 לאישה בהתאם לתוספות המיוחדות בכל גיל פרישה
27	קרן השתלמות	קופת חיסכון לטווח בינוני (6 שנים)
28	קרן השתלמות למורים	משמשת מורים להשתלמות וקבלת הכנסה (פטורה ממס) בשנת השבתון

מס"ד	המושג	הסבר
29	אובדן כושר עבודה	מצב שבו אדם אינו יכול לבצע את עבודתו מטעמי בריאות.
30	ביטוח מנהלים	תכנית ביטוח הכוללת מרכיבי חסכון, ביטוח חיים ופיצויים. אפשר לרכוש בנפרד ביטוח בגין אובדן כושר עבודה.
31	פנסיה מקיפה	פנסיה הכוללת תשלום פנסיה, ביטוח נכות וביטוח שאירים כמקשה אחת.
32	קרן פנסיה ותיקה	קרנות הפנסיה שפעלו עד 1.1.95
33	קרן פנסיה חדשה	קרנות הפנסיה שפועלות מ-1.1.95
34	פנסיה תקציבית	פנסיה מאת מעסיק לשעבר כדוג' פנסיה לעובדי מדינה ואנשי קבע
35	צו הרחבה (נוסח משולב) לפנסיה חובה	צו שמחייב כל מעסיק להפקיד בעבור העובד לקופת גמל לקצבה. תחולה מיום 1.1.08
36	משיכות שלא כדין	משיכת כספים מקופ"ג שלא על פי תקנות קופ"ג. משיכה זו חייבת במס שולי או 35%, לפי הגבוה.

טבלה מרכזת לכללי מס הכנסה

מס"ד	נושא	סעיף בפקודת מס הכנסה	הערות
1	הגדרת תושב	1	הגדרת תושב – סעיף 1
2	מיסוי פרסונאלי וטריטוריאלי	2	הגדרות
3	חובת הגשת דוח לשכיר	131, 134א	פטור לפי תקנות מ"ה (פטור מהגשת דין וחשבון) התשמ"ח 1998
4	החזר מס לשכיר	159א, 160	פס"ד שחר
5	תיאומי מס	164	תקנות מס הכנסה ומס מעסיקים (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה ותשלום מס מעסיקים) התשנ"ג 1993
6	הכנסת עבודה – משכורת	(2)2	לרבות כל הרכיבים השונים ותחליפי שכר מביטוח לאומי (מילואים, אבטלה, לידה וכדומה)
7	הכנסת עבודה – גילום	(2)2	לרכיבי נטו בלבד
8	הכנסת עבודה – החזר הוצאות	(2)2	למעט הוצאה מוכרת לעובד : פס"ד לילי וולף, בנק יהב, אמיר מאיר, יאיר היכל
9	הוצאות לימודים	32(15)	לא מוכרים לימודים אקדמיים בתחולה החל מ- 2006
10	הכנסת עבודה – טובת הנאה או קצובה	(2)2	"עקרון התועלת" - פס"ד דן אגודה שיתופית
11	הכנסת עבודה – שווי רכב	(2)2	תקנות מ"ה (שווי השימוש ברכב) התשמ"ז 1987
12	הכנסת עבודה – שווי פלאפון	(2)2	תקנות מ"ה (שווי השימוש ברדיו וטלפון נייד) התשס"ב 2002
13	הכנסת עבודה – החזר הוצאות	(2)2	תקנות מ"ה (ניכוי הוצאות מסוימות)
14	פריסת הפרשי שכר	8(ג)1	חוזר מס הכנסה 2/2022 בנושא : פריסת הכנסות
15	פריסת פדיון ימי חופש	8(ג)2	חוזר מס הכנסה 2/2022 בנושא : פריסת הכנסות
16	פטור לנכה ועיוור	9(5)	הגדרת "יגיעה אישית" בסעיף 1
17	פטור פיצוי הלנת שכר	9(24)	בגבולות הפרשי ההצמדה והריבית בכפוף לתקרה
18	פטור שווי הסעה מאורגנת	9(20)	
19	נקודת זיכוי – הגדרה	33א	2,136 ללא שינוי עד 2008

מס"ד	נושא	סעיף בפקודת מס הכנסה	הערות
20	נקודות זיכוי לגבר ולאשה	34, 36, 36א	
21	כלכלת בן זוג	37	יחיד מוטב – מי שהוא או בן זוגו הגיע לגיל פרישה או נכה לפי 9(5)
22	נקודות חישוב נפרד	66(ג)	
23	נקודות זיכוי להורה במשפחה חד הורית	40(ב)	נקודות זיכוי להורה במשפחה חד-הורית ולהורה במשפחה שבה ילד להורה אחד.
24	גרוש שנשא אחרת	40א	מזונות אישה
25	נקודת זיכוי לנער	40ב	מי שמלאו לו 16 או 17 בשנת המס
26	נקודות זיכוי למסיימי תואר ראשון, שני, תואר שלישי במסלול ישיר או לימודי רפואה ולימודי מקצוע	40ג – ה	
27	זיכוי בגין קרוב במוסד	45	תקנות מ"ה (זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד) התשנ"ו 1996 הורה, בן זוג, ילד
28	זיכוי בעד נטול יכולת	45	תקנות מ"ה (זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד הוצאות בשל החזקת קרוב במוסד) התשנ"ו 1996
29	תרומה למוסד ציבורי	46	הגדרת מוסד ציבורי בסעיף 9(2) הזיכוי ניתן גם לחברות
30	זיכוי בגין משמרות	10	תקנות מ"ה (שיעור המס על הכנסה בעד עבודה במשמרות) התשמ"ז 1986
31	הנחת יישובים	11	בהתאם לרשימה המזכה
32	עולה חדש	35	הגדרת עולה – ראו בסעיף
33	חייל משוחרר	39א	הגדרת חייל משוחרר ושירות סדיר בחוק קליטת חיילים משוחררים.
34	קופ"ג – ניכוי	47	ראו גם תקנות מ"ה (ניכוי תשלומים בעד תגמולים או קצבה) תש"ס - 1980
35	קופ"ג – זיכוי	45א	

מס"ד	נושא	סעיף בפקודת מס הכנסה	הערות
36	פטור ממס למענקי פרישה	9(א7)(א)	כולל: הסתגלות, פדיון ימי מחלה, דמי הסתגלות וכו'
37	פטור ממס על מענק פרישה עקב מוות	9(א7)(ב)	
38	רצף זכויות לפיצויים	9(א7)(א)(4)	
39	רצף זכויות לקצבה	9(א7)(ז) ו- (1ז)	
40	פריסת פיצויים	8(ג)	חוזר 2/2022 בנושא: פריסת הכנסות
41	פיצויים - פטור מוגדל	9(א7)(א)	סמכות המנהל
42	פטור ממס לקצבה מזכה	9א	הגדרת גיל פרישה – סעיף 1
43	הנחיות לעניין "הפטור הנוסף"	9א(ב)	שעור הפטור מורכב משני רבדים: האחד: שיעור מירבי של 35% מתקרת הקצבה המזכה- "הפטור הבסיסי" והשני: שיעור פטור נוסף שמוגדל באופן הדרגתי- "הפטור הנוסף" לפי הפירוט הבא: 2020-2024 שיעור פטור נוסף 17% . שיעור הפטור הכולל – בסיסי + נוסף: 52% 2025 והלאה – שיעור פטור נוסף יעמוד על 32% שיעור הפטור הכולל- בסיסי + נוסף: 67% ראה הנחיות מס הכנסה סעיף 9א(ב) לעניין הפטור הנוסף
44	נוסחת הקיזוז	9א(ג)	תיקון 190 לפקודה, חישוב הפטור על הקצבה המזכה בקבלת מענקי פרישה פטורים. ראה חוזר מס הכנסה 2/2013 רשות המיסים – תיקון 190 לפקודה – הוראות סעיף 9א למתן פטור על הקצבה המזכה.
45	שווי קרן השתלמות	3(ה)	אחוזי הפקדה – סעיף 3(ה) + סעיף 19 תקנות מ"ה (כללים לאישור וניהול קופ"ג) התשכ"ד 1964
46	שווי לקצבה	3(ה3)	אחוזי הפקדה – סעיף 19 תקנות מ"ה (כללים לאישור וניהול קופ"ג) התשכ"ד 1964

מס"ד	נושא	סעיף בפקודת מס הכנסה	הערות
47	אובדן כושר עבודה	32(14), 3(א), 1	זקיפת שווי על הפרשה שמעל 3.5%
48	שווי פיצויים	3(ה3)(א1)	
49	משיכות שלא כדין	87	תקנות מ"ה (כללים בדבר חיוב במס על תשלומים לקרן שלא אושרה ותשלומים שלא כדין) תשכ"ב 1962
50	משיכות מקרן השתלמות	9(א16)	צו מ"ה (קביעת סכומים ששולמו מקרן השתלמות כהכנסה)
51	טופס 161 החדש	9(א7)	החל מיום 1/11/23 החובה להודיע על פרישה מעבודה תהיה באמצעות טופס 161 החדש וזאת ביחס לאירועי פרישה החלים ממועד זה ואילך. החובה תחול גם על אירועי פרישה שחלו לפני המועד אך דווחו לאחר מועד זה. מעסיק רשאי להודיע על פרישה של עובד בטופס זה גם לפני מועד התחולה. ראה טופס 161 החדש

ביבליוגרפיה מומלצת

1. [אתר ביטוח לאומי](#)
2. [אתר רשות המיסים](#)
3. פקודת מס הכנסה וחוקים נלווים, הוצאת רונן
4. קובץ החקיקה לחשבי שטר, הוצאת רונן
5. ספר מבחנים להסמכת חשבי שטר בכירים, רו"ח אייל מנדלאוי

לתשומת ליבכם :

תחום חשבות השטר והמיסוי מתאפיין בשינויים תכופים. הפרסומים המופצים מתעדכנים מעת לעת, ויש לוודא שימוש אך ורק בחומרים המעודכנים לשנת הלימודים הנוכחית. הלימוד והתרגול בתכנית כפופים לשינויי החקיקה, התקנות וצווי ההרחבה כפי שיהיו בתוקף במועד הלימוד.